

**Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E**

14 decembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte:

Nadejda Toma

Judecători:

Liliana Catan

Ion Guzun

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat de avocatul Mihalache Iurie în numele condamnatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 septembrie 2022,

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 29.06.2021 - 29.09.2021;

Instanța de recurs: 18.11.2021 - 19.09.2022;

Instanța de recurs în anulare: 27.10.2022- 14.12.2022.

c o n s t a t ă :

1. La data de 29 iunie 2021, administrația Penitenciarului nr.8-Bender a înaintat judecătorului de instrucție din cadrul Judecătoriei Anenii Noi, sediul Bender, un demers cu privire la aplicarea art. 91 Cod penal, prin care solicita eliberarea condiționată înainte de termen a condamnatului Pletosu Ștefan.

Prin încheierea Judecătoriei Anenii Noi, sediul Bender din 29 septembrie 2021 a fost respins demersul Penitenciarului nr. 8- Bender cu privire la liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen în condițiile art. 91 Cod penal în privința condamnatului Pletosu Ștefan, ca fiind neîntemeiat.

2. Nefiind de acord cu încheierea nominalizată, condamnatul și avocatul Mihalache Iurie, în interesele condamnatului au înaintat recursuri, solicitând casarea încheierii.

2.1 *Condamnatul* a solicitat casarea încheierii, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care demersul administrației Penitenciarului nr. 8-Bender cu privire la aplicarea art. 91 Cod penal să fie admis.

În susținerea argumentelor recurentul solicita ca instanța de recurs la examinarea recursului să ia în considerare faptul că muncea în funcția de infirmier

în secția medicală, enunța că, participă la munci neremunerate în folosul penitenciarului, are 11 stimulări, manifestă comportament adecvat față de personalul penitenciarului și de deținuți, afirmă că a realizat activitățile planificate, participă în cadrul programelor adoptate la condițiile de detenție a deținuților noi sosiți în penitenciar. La fel, recurentul invoca că deja de două ori i-a fost refuzată eliberarea înainte de termen conform art. 91 Codul penal, deși considera că întrunește toate condițiile necesare.

2.2 *Avocatul Mihalache Iurie, în interesele condamnatului* a solicitat casarea încheierii cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie admis demersul Penitenciarului nr. 8-Bender cu privire la liberarea condiționată de pedeapsă a condamnatului înainte de termen în condițiile art. 91 Cod penal.

În motivarea recursului s-a invocat că, la 04.11.2015, prin încheierea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău, a fost acceptat transferul din Belarusia în Republica Moldova pentru executarea pedepsei penale în instituțiile penitenciare din R.M., recunoscându-l vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 217¹ alin. (4) lit. d), 248 alin. (2), 84 alin. (1) Cod penal la 10 ani închisoare cu executare în penitenciar de tip închis.

Recurentul declara că conform demersului înaintat de instituția penitenciară, la 17.06.2021, Pletosu Ștefan a executat real 7 ani și 28 zile, termenul neexecutat real este la 2 ani 2 luni și 1 zi; termenul executat efectiv este de 8 ani 04 luni și 10 zile, iar termenul neexecutat efectiv este la 1 an 07 luni și 19 zile.

Afirma recurentul că, Pletosu Ștefan nu are prejudiciu material cauzat prin infracțiune, iar potrivit dosarului personal, deținutul este angajat în câmpul muncii remunerate în calitate de infirmier, la 1,0 salariu de funcție, totodată a participat la munci neremunerate în perioada 2018- 2021. A fost de 11 ori stimulat și o dată sancționat (sancțiunea la moment stinsă), manifestă comportament adecvat față de personalul penitenciarului, cât și față de deținuți.

Condamnatul a realizat toate activitățile planificate în cadrul Penitenciarului nr. 8- Bender, participând la programele: „Adaptarea la condițiile de detenție a deținuților noi- sosiți în penitenciar”, „Liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen”, „Cetățenie activă”, „Instruire profesională - profesia electrosudor la sudarea manuală”. Prin urmare, liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen poate fi aplicată, dacă condamnatul, care la momentul săvârșirii infracțiunii a atins vârsta de 21 ani, a executat efectiv: a) cel puțin jumătate, dar nu mai puțin de 90 de zile de închisoare, din termenul de pedeapsă stabilit pentru săvârșirea unei infracțiuni ușoare sau mai puțin grave; b) cel puțin două treimi din termenul de pedeapsă stabilit pentru săvârșirea unei infracțiuni grave, infracțiuni deosebit de grave sau excepțional de grave, precum și din pedeapsa aplicată persoanei anterior liberate condiționat de pedeapsă înainte de termen, dacă liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen a fost anulată în condițiile alin.(8).

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 septembrie 2022, au fost respinse recursurile declarate de condamnatul Pletosu Ștefan și avocatului Mihalache Iurie în interesele condamnatului, cu menținerea încheierii contestate fără modificări.

4.1 În motivarea concluziei sale, instanța de recurs a menționat că, instanța de fond corect a reținut că condamnatul ispășește pedeapsa pentru comiterea a două infracțiuni grave, că la data examinării demersului a ispășit efectiv 2/3 din termenul stabilit conform sentinței de condamnare, că deși dispune de stimulări din partea instituției penitenciare, a participat la programe educaționale desfășurate în cadrul penitenciarului, regimul de detenție nu încalcă, însă aceste circumstanțe nu sunt suficiente în vederea atingerii scopului pedepsei penale, prevăzut la art. 61 Cod penal.

Subsecvent, condamnatul a săvârșit acțiuni de rezonanță- circulația ilegală a drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor acestora în scop de înstrăinare și contrabandă, prin urmare la moment nu poate beneficia de aplicarea prevederilor art. 91 Cod penal, or pedeapsa urmează să-și atingă scopul.

În această ordine de idei, apreciind circumstanțele și împrejurările comiterii faptelor pentru care a fost condamnat, motivele și scopul urmărit de către condamnat, în corelație cu perioada real executată, instanța de judecată considera că condamnatul nu poate beneficia de aplicarea prevederilor art. 91 Cod penal, or, la soluționarea demersului privind liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen, instanța de judecată a luat în calcul inclusiv gradul prejudiciabil și gravitatea infracțiunii săvârșite de către condamnat.

4.2 În conformitate cu prevederile art. 466 Cod de procedură penală, hotărârea instanței de recurs a devenit irevocabilă.

5. Împotriva deciziei instanței de recurs ordinar, *avocatul Mihalache Iurie în numele condamnatului a declarat recurs în anulare*, prin care solicită casarea deciziei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri noi, prin care să fie admis demersul instituției penitenciare.

În motivarea recursului s-au invocat prevederile art. 453, 19 alin. (1) și (3), 469 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, 91 alin. (1), (3) și (4) Cod penal, 266 alin. (1) și (3), 267 Cod de executare, cu indicarea că instanța de recurs a comis încălcări ale normelor procedurale.

Decizia instanței de recurs este afectată de un viciu fundamental, or, instanța de recurs ordinar nu s-a expus motivat asupra chestiunilor esențiale supuse atenției sale, prin urmare hotărârea judecătorească irevocabilă adoptată în această cauză penală este ilegală, iar recursul în anulare declarat este întemeiat.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Hotărârea judecătorească irevocabilă, împiedică redeschiderea procesului penal cu excepția cazurilor când fapte noi ori recent descoperite sau un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente sunt de natură să afecteze hotărârea pronunțată.

În cauza deferită judecării o atare eroare nu a fost constatată de către Colegiul penal.

Or, Colegiul reiterează că dispoziția art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, stipulează exhaustiv care sunt temeiurile de declarare a recursului în anulare, și anume, că hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată, inclusiv când Curtea Europeană a Drepturilor Omului informează Guvernul Republicii Moldova despre depunerea cererii, iar alin. (2) al aceluiași articol, prevede că, recursul în anulare este inadmisibil dacă nu se întemeiază pe temeiurile prevăzute în prezentul articol sau este declarat repetat.

Conform art. 456 alin. (1) coroborat cu art. 432 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, *Colegiul penal decide inadmisibilitatea recursului în anulare înaintat, în cazul în care se constată că acesta nu îndeplinește cerințele de conținut prevăzute de art. 455 Cod de procedură penală.*

În textul art. 455 alin. (2) Cod de procedură penală, se specifică cerințele cărora trebuie să corespundă cererea de recurs în anulare, în special este descris conținutul acesteia. Norma procesuală reglementează obligația recurentului de a aduce în textul recursului argumentarea ilegalității hotărârii atacate, cu indicarea expresă a temeiurilor prevăzute de art. 453 Cod de procedură penală.

Analizând dispozițiile legale expuse mai sus în raport cu speța, se constată că chestiunea care a fost examinată de către prima instanță și, ulterior de către instanța de recurs, prin care s-au respins recursurile ordinare ale avocatului și condamnatului privind admiterea demersului Penitenciarului nr. 8-Bender cu privire la liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen în condițiile art. 91 Cod penal, decizie care nu este susceptibilă de a fi atacată cu recurs în anulare, nu cade sub incidența categoriilor de hotărâri irevocabile prevăzute la alin. (1) art. 452 Cod de procedură penală, care poate fi contestată cu recurs în anulare la Curtea Supremă de Justiție, iar recursul declarat împotriva acesteia este inadmisibil, deoarece o asemenea hotărâre nu este susceptibilă de a fi atacată cu recurs în anulare.

Rezultă că respectivul recurs în anulare, în aspectul nominalizat, adică fiind declarat împotriva unor hotărâri judecătorești irevocabile, dar prin care nu a fost soluționat fondul cauzei penale, nu are suport legal.

În asemenea condiții, Colegiul penal conchide că titularul recursului nu a respectat cerințele legale cu privire la întocmirea unei cereri de recurs în anulare, ignorând prevederile art. 455 Cod de procedură penală în acest aspect.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (2), art. 432 alin. (2) pct. 1), art. 453, 456 Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de către avocatul Mihalache Iurie în numele condamnatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 septembrie 2022, în cauza penală privindu-l pe *Pletosu Ștefan*, deoarece nu îndeplinește cerințele de formă și de conținut.

Decizia este irevocabilă, pronunțată la 10 februarie 2023.

Președinte:

Nadejda Toma

Judecători:

Liliana Catan

Ion Guzun